

O B S A H :

Předmluva	5
---------------------	---

I. Vyšetřovací metody

Anamnesa	15
Inspekce	23
Palpace	25
Perkuse	27
Anatomie močové roury, měchýře a perinea	28
Kalibr nástrojů a jeho označení	33
Nástroje k vyšetřování urethry a měchýře	34
Pravidla při vyšetřování urethry a měchýře nástroji	37
Asepsy při kathetrismu	38
Sterilisace nástrojů	39
Hmoty k natírání nástrojů (lubricantia)	40
Anaesthesie močové roury a měchýře	41
Vyšetřování močové roury	41
Zavádění kovových nástrojů do měchýře	42
Zavádění polotuhých katherů a sond	44
Zavádění měkkých katherů	44
Zvláštní triky při cévkování	45
Permanentní kathetismus	46
Autokathetismus	47
Instillace, injekce a irrigace měchýře a močové roury	47

Urethroskopie	51
<i>a) urethroskopie suché . . . . .</i>	51
<i>b) urethroskopie irrigační . . . . .</i>	52
Sterilisace urethroskopů	52
Všeobecná technika urethroskopie	53
<i>a) urethroskopie suchá . . . . .</i>	53
<i>b) urethroskopie irrigační . . . . .</i>	54
Obrázky normální zadní urethry	54
Obrázky normální přední urethry	55
Cystoskopie	57
<i>a) direktní . . . . .</i>	57
<i>b) indirektní . . . . .</i>	57
Separace moči obou ledvin	59
<i>a) přehrazením měchýře . . . . .</i>	59
<i>b) cévkováním ureterů . . . . .</i>	60
Sterilisace cystoskopů	61
Pomocné přístroje k cystoskopii a kathetrismu ureterů	62
Technika cystoskopická	64
I. <i>Podmínky cystoskopie . . . . .</i>	64
II. <i>Přípravy a zavedení cystoskopu . . . . .</i>	65
III. <i>Obrázky normální sliznice měchýře . . . . .</i>	66
IV. <i>Postup vyšetřování cystoskopem a topografie dutiny měchýře . . . . .</i>	67
Technika kathetrismu ureterů	69
Výsledky cévkování normálních ledvin	71
Funkcionální diagnostika ledvin	73
A. <i>Fysiologie funkce ledvin . . . . .</i>	73
B. <i>Zjišťování společné funkce ledvin . . . . .</i>	74
C. <i>Zjišťování funkce každé ledviny zvlášť . . . . .</i>	75
Funkcionálně diagnostické metody vyšetřovací	78
1. <i>Kryoskopie krve . . . . .</i>	78
2. <i>Kryoskopie moči . . . . .</i>	78
3. <i>Určování haemorenálního indexu . . . . .</i>	79
4. <i>Určování diastasy v moči . . . . .</i>	80
5. <i>Experimentální polyurie . . . . .</i>	80
6. <i>Phenolsulphophthalein . . . . .</i>	83
7. <i>Indigocarmin . . . . .</i>	83
8. <i>Methylenová modř . . . . .</i>	84
9. <i>Phloridzin . . . . .</i>	84
10. <i>Ureosekretorická konstanta Ambardova . . . . .</i>	85
11. <i>Určování zbytkového dusíku v krvi (azotaemie) . . . . .</i>	87
Postup při funkcionální diagnostice ledvin	88
Vyšetřování urogenitálních orgánů Roentgenem	89
I. Nativní snímek	89

II. Pyelografie	91
A. Pyelografie vylučovací	91
B. Pyelografie retrogradní	92
C. Obrazy normálních ledvin a ureterů	93
III. Skiografie měchýře	94
A. Pneumocystografie	95
B. Cystografie	95
C. Kombinace cystografie s pneumocystografií	95
IV. Urethrografie	96
V. Vesiculografie	97
 Vyšetřovací metody v gynaekologické urologii	 99
 Fysikální vyšetřování moči	 103
Chemické vyšetřování moči	106
Bílkoviny v moči	106
Uhlohydráty v moči	108
Aceton	111
Kyselina acetoctová	112
Indikan	112
Bilirubin	112
Sirovodík	113
Tuk	113
Krev (haemoglobin)	113
Hnis	114
Vzezření a reakce moči po některých léčivech	115
 Mikroskopické vyšetření moči	 115
Elementy organické	115
Anorganické látky v moči	121
 Bakteriologické vyšetřování moči	 123
Bakterie v moči se vyskytující	126
 Sekrety pohlavních ústrojů	 128
 Praktický postup při vyšetřování moči	 129

II. Onemocnění močové roury

Kongenitální anomalie urethry	131
Epispadia	132
Hypospasia	133
Gonorrhoea (kapavka)	134

A. Akutní kapavka muže	135
B. Chronická kapavka muže	135
<i>a) Urethritis chronica anterior . . . . .</i>	<i>137</i>
<i>b) Urethritis chronica posterior . . . . .</i>	<i>140</i>
<i>c) Therapie chronické urethritidy přední . . . . .</i>	<i>141</i>
<i>d) Therapie chronické urethritidy zadní . . . . .</i>	<i>142</i>
C. Komplikace kapavky	144
<i>a) Balanitis . . . . .</i>	<i>144</i>
<i>b) Phimosis . . . . .</i>	<i>144</i>
<i>c) Paraphimosis . . . . .</i>	<i>144</i>
<i>d) Cowperitis . . . . .</i>	<i>145</i>
<i>e) Prostatitis . . . . .</i>	<i>145</i>
<i>f) Spermatoocystitis . . . . .</i>	<i>145</i>
<i>g) Cystitis . . . . .</i>	<i>145</i>
<i>h) Pyelitis, pyelonefritis . . . . .</i>	<i>146</i>
<i>ch) Proctitis . . . . .</i>	<i>146</i>
<i>i) Conjunctivitis . . . . .</i>	<i>146</i>
<i>j) Metastatické komplikace . . . . .</i>	<i>147</i>
D. Kapavka ženy	148
<i>a) Urethritis gonorrh. acuta . . . . .</i>	<i>148</i>
<i>b) Urethritis gonorrh. chronica . . . . .</i>	<i>149</i>
<i>c) Vulvitis gonorrh. . . . .</i>	<i>150</i>
<i>d) Bartholinitis . . . . .</i>	<i>150</i>
<i>e) Vaginitis, colpitis . . . . .</i>	<i>151</i>
<i>f) Endometritis cervicis . . . . .</i>	<i>151</i>
<i>g) Endometritis . . . . .</i>	<i>152</i>
<i>h) Salpingitis, oophoritis, tuboophoritis, pelveoperitonitis . . . . .</i>	<i>152</i>
Urethritis non gonorrhoeica	153
Tuberculosis urethrae	154
Tumores urethrae	154
Strictura urethrae	155
Contusio, perforatio, ruptura urethrae	170
Fistula urethrae	174
Corpora aliena et calculi urethrae	175
Urethrokélé	176
Prolapsus urethrae	177

III. Onemocnění penisu.

Phimosis	179
Paraphimosis	182
Frenulum breve	183
Contusio penis	183
Fractura penis	184
Incarceratio penis	184

Vulnera penis	185
Balanitis, posthitis, balano - posthitis.	186
Herpes progeneralis	188
Erysipelas penis	188
Lymphangoitis penis	188
Phlegmone penis	189
Gangraena penis	189
Cavernitis	189
Tuberculosis penis	190
Gummata penis	191
Actinomycosis penis	191
Elephantiasis penis	191
Induratio penis plastica	191
Tumores penis	192

IV. Onemocnění skrota.

Contusiones scroti	197
Vulnera scroti	197
Erysipelas scroti	198
Phlegmone scroti	198
Elephantiasis scroti	199
Elephantiasis nostras	200
Tumores scroti	200

V. Onemocnění varlat a jejich obalů.

Vrozené anomalie vývoje varlat	203
Retentio testis	203
Ectopia testis	205
Epididymitis acuta.	206
Epididymitis chronica	208
Orchitis acuta	209
Orchitis chronica	210
Epididymitis et orchitis tuberculosa	211
Orchitis syphilitica	213
Actinomycosis testis	214
Tumores testis	214
Haematoma extravaginale testis et funiculi	216
Haematoma intravaginale testis	216
Hydrokélé testis acuta	217
Hydrokélé funiculi acuta	217
Hydrokélé testis chronica.	218

Hydrokélé funiculi chronica	221
Haematokélé testis	221
Haematokélé funiculi	222
Spermatokélé	222
Varikokélé	223

VI. Onemocnění močového měchýře.

Ectopia vesicae	225
Urachus apertus	226
Diverticulus vesicae	226
Cystitis	230
Purpura vesicae	244
Ulcus simplex vesicae	245
Ulcus incrustatum	246
Tuberculosis vesicae	246
Lues vesicae	250
Endometriosis vesicae	252
Tumores vesicae	252
Haemangioma vesicae	253
Myoma vesicae	253
Papilloma vesicae	253
Carcinoma vesicae	259
Calculi vesicae	261
Corpora aliena vesicae	270
Ruptura vesicae	271
Fistula vesicae	273
Paracystitis	277
Enuresis	279
Incontinentia urinae	280

VII. Onemocnění prostaty.

Anatomie prostaty	283
Hypertrophia prostatae	286
Atrophia prostatae	327
Prostatismus	328
Carcinoma prostatae	329
Sarcoma prostatae	331
Prostatitis, abscessus prostatae	331
Tuberculosis prostatae	336
Calculi prostatae	338
Poranění prostaty	339

VIII. Onemocnění váček semenných.

Vesiculae seminales	341
Vývojové poruchy	343
Cysty semenných váček	343
Spermatocystitis	343
Spermatocystitis tuberculosa	347
Nádory semenných váček	349
Kameny a inkrustace semenných váček	349
Poranění semenných váček	350

IX. Onemocnění ledvin.

Anatomie ledvin	351
Aplasia (agenesia) renis	355
Atrophia (hypoplasia) renis congenita	355
Atrophia renis acquisita (secundaria)	355
Hyperplasia renis	356
Hypertrophia renis (compensatoria)	356
Dystopia (ectopia) renis	356
Fusio renum (srůsty ledvin)	357
Cystae renis	358
Degeneratio polycystica renis	358
Echinococcus renis	359
Ren migrans (nephroptosis)	361
Hydronephrosis	365
Diathesis uratica a uraturie	370
Lithiasis urinaria, nephrolithiasis	381
Morbus Brighti (Prof. dr. A. Vančura)	399
I. Glomerulonephritis	406
II. Nephritis interstitialis	414
III. Nephrosis	414
IV. Nephropathia gravidarum	419
V. Nephrosclerosis	421
Cirkulační poruchy	427
Hnisavá onemocnění ledvin	428
I. Nephritis suppurativa (apostematosa). Abscessus et carbunculus renis	429
II. Pyelitis	431
III. a) Pyelonephritis	440
b) Pyonephrosis	453
Tuberculosis renis	446
Actinomyces renis	453

Tumores renis	454
Tumores capsulae renis	459
Tumores pelvis renalis	460
Tumores glandulae suprarenalis	461
Poranění ledvin	462
Obaly ledvin a jejich záněty	464
Perinephritis	465
Epinephritis	466
Paranephritis	468

X. Onemocnění močových.

Anatomie a fyziologie močových	471
Anomalie močových	472
Ureteritis	473
Periureteritis	474
Strictura ureteris	474
Dilatatio cystica orificii ureteris	475
Ureterolithiasis	477
Poranění močového	484

Seznam vyobrazení

viz v obrazové části